

"זה לא מאבק לשוויון בנטל אלא קמפיין מתוקצב לפילוג" ח"כ הרב יעקב אשר בוועדת חוץ וביטחון על הדאגה המזויפת של פעילת המחאה סיידוף וארגוני מחאת קפלן, שעושים שימוש בכאב משפחות שכולות כדי לנגח את הציבור החרדי תוך קידום אג'נדות פוליטיות

בין שמועות לאזעקות

מחכים לטראמפ: השבוע שהתיש את מערכות החדשות ואת הציבור הרבה יותר

"העזרה בדרך", הבטיח טראמפ למפגינים, המשועים לעזרה מפגיני המחאה באיראן

רבים מאזרחי ישראל קמו אתמול בבוקר טרוטי עיניים אחרי לילה מתוח. השמועות דיברו על תקיפה ודאית של טראמפ באיראן, מה שעלול להביא לתגובה של טילים איראניים לעבר ישראל. פיקוד העורף נמנע מלשנות את ההנחיות לציבור כדי שלא לתת לאיראנים תחושה שמדינת ישראל נערכת להשתתף בתקיפה, אולם רשויות מקומיות שונות לא המתינו והורו לפתוח מקלטים ציבוריים.

השמועות רחשו וגעשו. לכל אחד היו את "המקורות" שלו, וכמעט כולם היו בדעה אחידה: התקיפה האמריקאית תתרחש לפנות בוקר של יום חמישי. בסופו של דבר התקיפה לא הייתה. אמנם נשמעו אזעקות בחמישי בבוקר, אך הן היו מסוג אחר לחלוטין: התרעת רעידת אדמה (קלה) במספר אזורים סמוך לים המלח. בפיקוד העורף הסבירו כי בשל תנודות ראשוניות שהעידו על אפשרות לרעידה חזקה יותר, הופעלה האזעקה מטעמי זהירות.

בשעת כתיבת השורות, התקיפה באיראן טרם יצאה לדרך, אך ייתכן שעכשיו כאשר העיתון מונח לפניכם, היא כבר התרחשה (הלילה או לפנות בוקר). במקביל ייתכן שהיא תתרחש במהלך השבת. "זו לא שאלה של אם, אלא של מתי", משוכנעים "המבינים".

"הפור נפל, ארצות הברית של טראמפ תתקוף באיראן", קובע האלוף במילי יפתח רון טל, לשעבר מפקד זרוע היבשה, ששמו הוזכר לאחרונה כמועמד לראשות המוסד או לראשות המל"ל. לדבריו, התחייבותו של טראמפ "חזקה מההתחייבות לתקוף בפרודו במבצע עם 'כלביא'".

אם אכן תהיה תקיפה באיראן שתביא לפילת משטר חמינאי, ניתן יהיה להביט לאחור על מה שקרה מאז "מבול אל-אקצא", שהכריז החמאס לפני שנתיים ושלושה חודשים. מה שהחל במתקפה הרצחנית על עוטף עזה, הפך לתהליך שבמסגרתו קרס הציר האיראני: תבוסת חיזבאללה, חיסול נסראללה, נפילת משטר אסד בסוריה, חיסול סינאר וכעת אולי גם נפילת המשטר בטהראן.

אין פלא שאנשי הרל"ב חוששים, שנתניהו ינצל גם את האירוע הזה לצורכי קמפיין, וידגיש את העובדה שבתקופתו הציר האיראני התמוטט. בליכוד כבר נערכים להבליט שוב את אזהרותיו רבת השנים של נתניהו מפני איראן.

"אני מעדיף שאיראן ינצחו, העיקר שנתניהו לא ישמח", אמר השבוע אחד מקיצוני הרל"ב, כביכול בצחוק. בסביבת נתניהו לא צחקו: הם הזכירו שאותם הזויים העדיפו שגם הצבא לא ינצח "ניצחון מוחלט" בעזה, מאותה סיבה ממש. ובשולי הדברים, משולחן מערכות התקשורת: השבוע היה אחד הקשים בכל הקשור לניסוח כותרות ראשיות. כמה פעמים כבר אפשר למחזר את "העיניים לאיראן", "רוחות מלחמה", "דריכות באוויר", "כוננות שיא", "דיונים דרמטיים"? גם ליצירות יש גבול כשצריך לתאר את אותה מציאות שוב ושוב.

איראן זה כאן?

הרעל זולג פנימה: מה קורה כשמחאת קפלן מאמצת את דימוי המשטר האיראני?

תקיפה אמריקאית צפויה באיראן, ואולי גם תקיפה ישראלית בלבנון, עשויות לשנות את סדר היום מן היסוד ולהסיט הצידה את הוויכוחים המקומיים סביב הבג"צ, חוק הגיוס, התקציב וחקירות מקורבי נתניהו.

אך עד שזה יקרה, מתרחש כאן תהליך מטריד שהפך לשגרה: כל אירוע שלילי בעולם נקשר באופן מיידי על ידי מחאת קפלן לממשלה ולמי שעומד בראשה.

כך היה בשבוע שעבר, כאשר האמריקאים חטפו את הרוזן מדורו בוונצואלה. בקפלן מיהרו להשוות בין נתניהו למדורו, משל מדובר במשטר אחד, ואף "המליצו" לחטוף גם אותו. השבוע התעצמה העלילה, כשהמחאה באיראן מוצגת לפתע כמאבק "מקביל" למחאה בתל אביב. פעילים טענו כי "אנשי שמאל מפחדים שיירו בהם ברחובות", כאילו ישראל צועדת בדרך שלילי איראן.

הגדיל לעשות מיקי גיצין, ראש "הקן החדשה", שהזכיר מפני "ירי ברחובות" מצד פעילי ימין. הוא אף הזכיר "ניסיונות דריסה", אך שכח לציין שמי שנדרס ונהרג בפועל, ד' ישמור, כלל לא נמנה על כוחות המחאה. זהו ניסיון שקוף ליצור דה לגיטימציה באמצעות פחד.

במקביל, חלקים במחאת קפלן הרחיקו לכת וטענו להיותם מקור השראה למפגינים האיראנים. אחד ממועמדי מפלגת "הדמוקרטים", עמי דרור, אף קבע כי האיראנים "לומדים" מהישראלים כיצד לנהל מרד אזרחי. גם יאיר (יא) פינק מראשי מחאת השמאל, השווה בין נתניהו למנהיג איראן עלי חמינאי: "אלה ימים היסטוריים שם באיראן וכאן בישראל. הגיע הזמן שהדיקטטור שם, והדיקטטור כאן, ילכו הביתה".

בחיפה כבר דרשו מפורשות, בהובלת ד"ר יולנדה יבור, "להפיל את הרודן", כלומר את נתניהו, בלי בחירות. אם "איראן זה כאן", לשיטתם, מדוע להמתין לקלפי? יבור טענה כי אם לא יפעלו מיד, נתניהו יפעיל "בסיג" ישראלי" לדיכוי והרג מפגינים. אין מדובר בהשוואה מקוממת, אלא בהסתה פוליטית עטופה בסימאות דמוקרטיות.

במקביל נחשפו השבוע שתי מכוונות רעל נוספות: האחת פעילת קפלן איילת השחר סיידוף, שהודתה בקולה כי פעלה עם גורמים שונים ליצירת כאוס בציבור החרדי באמצעות פשקווילים מזויפים והטרלות שנראו כאילו יצאו מבפנים. לא "ביקורת" אלא מניפולציה נבזית, שלצערנו זוכה גם לשיתוף פעולה מבית.

השנייה יאיר לפיד, שעתר לבג"צ נגד העברת תקציבים לחינוך החרדי, אף שמדובר בפרקטיקה טכנית שהופעלה לאורך שנים, גם כאשר עצמו כיהן באוצר. מנכ"ל משרד האוצר הזכיר לו במכתב רשמי: "אתה מכיר היטב את נהלי המדינה שאתה מבקש כעת לחקור".

כך מתהפכים היוצרות: מי שמאשימים אחרים ב"פייק" וב"רעל", חושפים פעם אחר פעם עד כמה הם עצמם נשענים על אותם כלים של הסתה, זיוף, הפחדה והשוואות קיצוניות. מחאת קפלן נשענת כיום הרבה פחות על המונים והרבה יותר על דמיון פרוץ ורצון להבעיר את הרחוב בכל מחיר.

קמפיין ההישרדות

"ממשלת הסכמות רחבה ללא קיצוניים": גנץ מחפש לעצמו תפקיד חדש במפת הגושים

אווירת שנת הבחירות משתלטת אט אט על המפלגות ובהתאם לכך נשמעות האמירות הפוליטיות, חלקן הזויות ומופרכות. בשלב זה המפלגות טרם החלו בסרטוני תעמולה,

אבל יש מפלגה אחת שכן החלה: כחול לבן.

יו"ר המפלגה, בני גנץ, מבין שבמצבו הנוכחי בסקרים, ספק אם יעבור את אחוז החסימה ולכן הוא משנה כיוון. זה מכבר הכריז שאינו נספר אוטומטית עם "גוש השינוי", והוא מחפש משהו ייחודי שיאפיין אותו.

גנץ, שנחשב אמנם לפוליטיקאי בינוני, עקב החלטותיו השגויות ובעיקר ההחלטה הנחפזת לעזוב את הממשלה בעיצומה של המלחמה, מביט סביבו ורואה את המפלגה הרדיקלית-שמאלית של יאיר גולן, את איזנקוט ולפיד שתופסים את משבצת המרכז-שמאל, ואת בנט וליברמן המתמקמים במרכז-ימין. הוא מבין שכל העמדות תפוסות, ואם ברצונו לשרוד, עליו להמציא את עצמו מחדש.

לפיכך החלט גנץ ללכת על קונספט חדש: לא פוסל את נתניהו אם יזכה בבחירות, אבל מבטיח שממשלה שתוקם לא תכיל "קיצוניים". לא רע"מ ולא בן גביר. זה הקמפיין החדש שלו: "ממשלת הסכמות רחבה" ו"בלי בן גביר ובלי רע"מ". בריאיון שהעניק שלושם ל'חדשות 12', בו שבר שתיקה של שבעה חודשים, הוסיף עוד נדבך, כאשר הודה שפרישתו מממשלת החירום הייתה "טעות". זאת משום ש"הקיצוניים נשארו להחזיק בהגה, והחטופים שילמו על כך בחייהם". בכך הוא מנסה לצייר את עצמו כמי שמוכן "לטעות לטובת המדינה", אך בפועל מחזיר לשולחן את שאלת שיקוליו הפוליטיים "הנקיים".

שיתוף פעולה ולא בסודי סודות. גנץ ונתניהו

גנץ מזהה הלך רוח ציבורי לטובת "ממשלת הסכמות". כך אמרו לו יועציו האסטרטגיים וכך הוא פועל. בדבריו הוא מדגיש שיש להפסיק את החרמות על נתניהו, אבל צעדי מעוררים תהיה: בימין טוענים שהוא מדבר נגד החרמות אך מחרים את בן גביר; בשמאל טוענים שהוא מחרים את הערבים; ובמרכז שואלים האם זה קמפיין ערכי, או עוד ניסיון להיאחז בכיסא.

בינתיים, בניגוד לשאר המפלגות, גנץ כבר פתח בסרטוני הבחירות, מתוך הבנה שזה אמנם מוקדם, אך ייתכן שזו הדרך האחרונה להציל את עצמו. בסרטון אחד הוא מסביר שאסור להגיע למצב שבו בן גביר יכהן כשר ביטחון; בסרטון שני הוא מזהיר מפני קבינט ביטחוני התלוי ברע"מ; ובשלישי הוא מעלה את "איום" הרב גולדקנופף כשר האוצר.

השאלה שנותרת פתוחה: האם הציבור יראה בכך "אח-ריות ממלכתית" או קמפיין פאניקה של פוליטיקאי, שמנסה להמציא מחדש את עצמו אחרי שכבר מיצה את כל הקרדיט שהיה לו?

התקפות מעייפות

מי הם מצביעי המרכז עליהם בונה גנץ ומדוע הקמפיין שלו עורר מתקפות מכל עבר

הקמפיין של גנץ עורר סערה פוליטית בשמאל וגם בימין. בשמאל משוכנעים שהוא יגזול קולות שילכו לריק

"כשייפול טיל בבני ברק, ושמערכת החץ לא תעבוד" עוד ציטוט מזעזע ומסית של עיתונאית מהשמאל, שאמרה את הדברים בשידור חי וסירבה להתנצל גם כאשר העירו לה

פגישה דיפלומטית וארוחת ערב. התוצאה הייתה בהתאם: מי שטרם ערב הבחירות אכל לשובע, ומי שאכל ערב הבחירות נותר רעב אחריהן.

בליכוד מסתכלים על המספרים ומבינים שקיימת אפשרות ש"הציונות הדתית" לא תעבור את אחוז החסימה. לכן המהלך המועדף הוא חיבור מחודש בין "עוצמה יהודית" ל"ציונות הדתית". אלא שהפעם המשימה מסובכת בהרבה: בן גביר ידרוש להוביל את הרשימה ולקבל ייצוג רחב יותר. אחת האופציות הנבחנות היא שיריון שני מקומות לציונות הדתית ברשימת הליכוד, מהלך שנתקל בהתנגדות קשה בתוך הליכוד הצפוף ממילא.

במקביל צפים רעיונות להצנחת מועמד חיצוני שיריון בראש הרשימה, בעוד סמוטריץ' יקבל תפקיד בכיר בממשלה. השם הבולט הוא תא"ל עופר וינטר. עצם פרסום האפשרות הבעיר את המפלגה: תומכיו טוענים שהוא עשוי להקפיץ את המפלגה ל-6-7 מנדטים, ובכך לשנות את תמונת הגושים. סקר ("מעריב") אכן הראה כי בראשותו מונקת המפלגה לשישה מנדטים, בין היתר בזכות יכולתו למשוך מצביעים חילונים ומסורתיים שנזכרו מהתנהלות סמוטריץ'. מנגד, חברים במרכז המפלגה זועמים: "נתניהו לא חבר הנהלה אצלנו", הם אומרים, ומזהירים מפני "גנרל מוצנח נוסף".

לוינטר היכרות עמוקה עם המערכת: הוא שימש כמזכיר הצבאי של שרי הביטחון ליברמן, בנט ונתניהו. למרות הערכה מבצעית, הוא לא קודם לדרגת אלוף בשל התנגדותם של שלושה רמטכ"לים, איזנקוט, כוכבי והרצי הלוי, שחששו מקצין כריזמטי מדי. בעיצומה של המלחמה שוחרר מצה"ל ומאז אינו מסתיר את ביקורתו הצודקת על המערכת הצבאית.

השאלה הפוליטית: האם וינטר מעוניין להוביל את הציונות הדתית, או שמא הוא מכון להקמת מפלגה עצמאית? במערכת הפוליטית סבורים, כי נתניהו משתמש בשמו ככלי טקטי בלחץ על סמוטריץ'.

וינטר עצמו מכחיש בתוקף כל מהלך פוליטי. אך במקביל מתרוצצות שמועות, כי נתניהו בוחן הקמת מפלגת ימין מתונה בדגם המפד"ל, שתתייצב בין הגושים, תיקח קולות מבנט ותמנע אובדן קולות.

סמוטריץ' עצמו משרד "עסקים כרגיל". אולם בפועל ברור: כשהבחירות יתקרב, נתניהו יעשה הכול כדי לא לאבד אפילו קול אחד בימין.

בלוף המילואים

הישראבלוף שנחשף: מי שמטיף ל"שוויון בנטל" מגלה שהנטל דווקא משתלם

לפני כמה חודשים, בעיצומו של גל ההסתה נגד הציבור החרדי - הסתה שאינה פוסקת גם עתה - פנה אליי חבר מכר בד מחיפה, רב ומגיד שיעור חרדי, שנתקל רבות במסגרת עבודתו בצעירים דתיים-לאומיים וחרדי-ליים. הוא אמר לי: "אני לא מבין מדוע אתם לא חושפים ומנפצים את השקר הגדול".

תהיתי למה הוא מתכוון, והוא השיב בהרצאה ארוכה, מפורטת ומנומקת על בלוף המילואים. אחסוך מהקוראים את כל השיחה, ואצטט רק את סיכומה.

"אני נפגש עם מילואימניקים רבים", סיפר. "מטבע הדברים מתפתח שיח על חרדים, צבא, 'שוויון בנטל', 'השתמטות' וכל אותם ביטויי הסתה שמגיעים הישר מה'תקשורת'. וכשאני נכנס איתם לשיח פרטני, מתברר שרבים מהם, שמשתבחים בימי מילואים רבים, משרתים בפועל רק את מחציתם, ונהנים משכר מלא שמגיע לעשרות ולעיתים למאות אלפי שקלים".

לבן", הבטיח שלא ישוב עם נתניהו ואז הצטרף לממשלת האחדות. אחר כך התפצלו השותפים, המפלגה נחלשה, והוא נכנס לממשלת השינוי של בנט ולפיד כשר הביטחון. קשה היה להחמיץ את פניו החמוצות לכל אורך הקדנציה כאשר ראה את השניים מכהנים ברוטציה בראשות הממשלה בעוד הוא נותר בעמדה פחותה יותר.

בהמשך חבר לגדעון סער ב"מחנה הממלכתי", ולאחר השבעה באוקטובר קפץ שוב "מתחת לאלונקה" והצטרף לממשלת החירום. בחצי הדרך, בעיצומה של המלחמה, פרש בעצת שותפו דאז, גדי איזנקוט, והאשים את נתניהו בקבלת החלטות משיקולים פוליטיים.

בכל צומת כזה הציג גנץ את המהלך כ"הצלת המדינה", אבל הציבור ראה גם דפוס חוזר: הבטחות מפורשות ואחריות זיגוגים, כניסה ויציאה מממשלות, ואי עמידה בקו ברור. בשנים האחרונות השורה סביבו הלכה והתרוקנה: לפיד, יעלון וסער כבר מזמן לא לידו, גדי איזנקוט עזב, מתן כהנא ואחרים פרשו, וכעת מדווח גם על לבטים אצל ח"כ חילי טרופר, השותף הקרוב ביותר אליו.

מול כל אלה ממשיך גנץ להצהיר ש"אינני מתכוון לפרוש", ו"אני מייצג 80 מנדטים" שזקוקים למה שהוא מציע. מדובר באמירה שנשמעת יותר כמו ניסיון לשכנע את עצמו מאשר את הבוחרים. הפרשנים הפוליטיים מדברים בגלוי על "סוף עידן גנץ", יריבו במחנה השמאל קוראים לו לפרוש כדי לא לבזבז קולות, והימין מסתכל מהצד ומחייך.

בסופו של דבר, סיפורו הפוליטי של גנץ הופך לסיפור על מחנה שלם, שהעדיף כוונות טובות על פני החלטות חדות. אם יבחר לפרוש, זו תהיה חותמת רשמית לסיום תקופה שבה "ישראל לפני הכל" נשארה בעיקר סיסמה. אם יתעקש להישאר במרוץ, הרי שהבחירות הקרובות יכריעו האם יש לו עוד קיום פוליטי, או שהקמפיין הנוכחי ייזכר כפרק הסיום של "הבחור הטוב" שלא ידע מתי לרדת מהבמה.

שורה תחתונה: בגוש הימין יודעים להשאיר את המחלוקת בחדרים הסגורים, בעוד הגוש שמנסה ללא הצלחה לפרק את הקואליציה, ממשיך להתפורר ולפרק את עצמו. בהצלחה.

איחוד או הכחדה

האם עופר וינטר הוא חלק מתוכנית גדולה לחיזוק גוש נתניהו או הימור מסוכן?

עשוי להקפיץ את "הציונות הדתית" ל-7-6 מנדטים. עופר וינטר

בניגוד לגוש האופוזיציוני המתגושש בתוך עצמו, בגוש הקואליציה מתבצעים מאמצים נרחבים למצות כל קול לקראת הבחירות. במרכז תשומת הלב ניצבת מפלגת "הציונות הדתית", שנעה בסקרים סביב אחוז החסימה ומעלה דאגה בבלפור. קשה לשכוח את הבחירות הקודמות: נתניהו עמל אז עד הרגע האחרון כדי לחבר בין סמוטריץ' לבן גביר ולמנוע שריפת קולות, בעוד יאיר לפיד העדיף

"הסכמות" בעירבון מוגבל: בלי בן גביר ובלי הערבים. הקמפיין החדש של גנץ

בדיוק כמו שקרה בסבב הקודם במאבק של העבודה למרצ. מנגד, בימין אומרים, שגנץ מבקש לנגוס קולות ימין רכים ולשרוף אותם, כי ממילא לא יעבור את אחוז החסימה. עיקר ההתגוששות היא (כרגיל) במחנה השמאל.

ח"כ יאיר לפיד, שהאיבה בינו לגנץ ידועה, הזכיר ש"בממשלת השינוי יצאנו למבצע בעזה, כשגנץ שר ביטחון ורע"מ בקואליציה". לפיכך טען כי הקמפיין "לא עומד במבחן המציאות" ומשרת בעיקר את נתניהו. גנץ הגיב מידית באש חיה: "לפיד משקר אפילו מלגות ללוחמים הוא לא הצליח להעביר בגלל רע"מ", והאשים אותו ב"התפכחות" לפי צרכי הקמפיין.

גם יאיר גולן לא חסך שבטו: לדבריו, גנץ הפך ל"כוח חילון" סדרתי של נתניהו, וכל הקמפיין הוא "עדות למצור קה" של מנהיג שאינו עובר את אחוז החסימה. לתוך האש הזו נכנסו גם פרשנים מהשמאל, החוששים שגנץ ישאיר את נתניהו בשלטון.

רביב דרוקר כינה את הסרטון נגד רע"מ "מבחיל" וטען שגנץ יודע היטב שמנסור עבאס לא מנע החלטות ביטחוניות. ב"הארץ" הגדירו את המהלך של גנץ כ"אסטרטגיה מבוזבזת", שמנסה גם להצהיר "רק לא קיצוניים" וגם לאותת לנתניהו שגנץ זמין לעוד סיבוב. במקביל, בימין תקפו כאמור את גנץ כמי ש"פתאום נזכר באחדות", רק כשהמנדטים בורחים לו, אחרי שנים שבהן נשען בשקט על רע"מ והמחנה הליברלי.

בלב כל זה ניצב קהל היעד של גנץ - "מצביעי המרכז". סוקרי דעת קהל מתארים אותם כחילוניים ברוכים, בני 50 פלוס, מהמרכז הגיאוגרפי, ניציים ביטחוניות, תומכים בגיוס חרדים ובוועדת חקירה ממלכתית, אך כאלה שכבר התאכזבו מכל המחנה. גנץ מנסה לשכנע שהם "80 מנדטים" שמחכים רק לו. אלא שהסקרים מספרים סיפור אחר לגמרי. השאלה האמיתית אינה האם בן גביר יהיה שר ביטחון או האם רע"מ תשב בקבינט, אלא האם יש מי שמסוגל להוביל את מחנה המרכז בלי לירות בו מכל הכיוונים. לעת עתה, הקמפיין של גנץ מוכיח דבר אחד: כשהוא מדבר על "לא לתת לקיצוניים לשלוט", רבים מרגישים שהוא בעיקר נאבק על דבר אישי אחר: לא להיעלם מהמפה.

המבחן האחרון

"מחנה ממלכתי" או שלד מפלגתי: מ-37 מנדטים עד 0.6% מתחת לאחוז החסימה

אם בני גנץ יתמיד במרוץ עד הסוף, ולא יעבור את אחוז החסימה, הוא ייזכר בספרי ההיסטוריה הפוליטיים כפוליטיקאי הכושל ביותר, שהחמיץ את הזדמנות חייו לכהן כראש ממשלה, והפך ללוזר פוליטי, אף יותר מהלוזר הנצחי - שמעון פרס.

האיש שקיבל 35-37 מנדטים בסקרים בראשית דרכו, נהנה מתדמית "הבחור הטוב מהכפר הירוק" והוצג כמי שיכול להחליף את נתניהו, מוצא את עצמו כעת מודשדש סביב אחוז החסימה, עם סקרים שחוזים לו 0.6% בלבד.

המסלול שהוביל לשם ברור: גנץ נכנס לפוליטיקה עם "חוסן לישראלי", התאחד עם לפיד, יעלון ואשכנזי ל"כחול

"הבחירות יכריעו אם יצחק עמית יהיה ראש ממשלה" דובר מפלגת הליכוד גיא לוי, התייחס לרפורמה במערכת המשפט, וטען כי הליכוד יתקן זאת בממשלה הבאה: "זה יקבע מי יהיה ראש הממשלה, נתניהו או עמית"

אל החברה הדתית-ציונית ושואל: איפה הבנות שלכם? אנחנו מהללים את הלוחמים, אבל מדוע אין קול אחד שאומר, שהגיע הזמן לבטל את הפטור לבנות? ומוסיף: "אם הצבא לא מסוגל להתמודד עם כמה צעירים מחבורת עלי, כיצד יתמודד עם האוטונומיה החרדית?"

ההשתלחות הזו נגד הדת"ל, והזלזול ב"חבורת עלי", ששילמה מחיר כבד במלחמה, מאששת את מה שהזכרנו כל העת: כאשר התקשורת תסיים עם החרדים, היא תחזור לחבוט בדת"ל. עד אז, הם ישמשו ככלי ניגוח זמני בחרדים, עד שיגיע תורם.

בקצרה

מהשריון של צנגאוקר, דרך שיתוף הפעולה של רענן וגולן ועד ה"אקווריום" הריק

מהאילון למצודה: אחרי שנתיים שבהן הייתה הסיט של הקואליציה על הגשרים, עינב צנגאוקר, אמו של החטוף מתן, ששב הביתה, מחשבת מסלול מחדש: הפוליטיקה בריאיון ראשון היא מצהירה ש"התיקון יבוא מהאזרחים" ולא פוסלת ריצה אפילו בליכוד, אותה מפלגה שהעומד בראשה, לטענתה, "הפקיר את בנה". שורה תחתונה: אין שום סיכוי בעולם שמישהו בליכוד יבחר בה ואין שום סיכוי שנתניהו ישרייך אותה. אבל מה לא עושים בשביל לתפוס עוד קצת תשומת לב תקשורתית.

בין רענן לגולן: שבועות רענן, מספר 2 של יועז הנדל, חלי-טה שהיא לא נבהלת מקריקטורות של תינוקות במנשא, כפי שהיא נתפסת. בתגובה למתקפות בימין, היא הבהירה: לא נחרים את יאיר גולן. מבחינתה, אם גולן יבחר בציונות, הוא שותף לגיטימי. שורה תחתונה: כשמפלגת "מילואימניקים" מתחילה להכשיר את יאיר גולן בממשלה, כנראה שהמרחק בין "התנחלות בלבבות" להתנחלות בלב השמאל עובר דרך הרצון להגיע לעמדה שלטונית ויהי מה.

חבר מרכז ממיאמי: אחרי שהניסיון לסדר לו ג'וב יוקרתי בהסתדרות הציונית נפל בגלל "רעשי רקע", יאיר נתניהו מצא נחמה במקום הכי טבעי: מרכז הליכוד. המינוי שלו לחבר מרכז עבר בשקט יחסי, כי הרי "כל חבר מפלגה יכול". שורה תחתונה: הבן המורחק אולי תקוע במיאמי, אבל הלב (וההשפעה) נמצאים בסניפי הליכוד. עכשיו רק נשאר לבדוק האם הוא ילך בדרכו של עמרי שרון, "הבן של" ויגיע גם לכנסת.

אקווריום בלי דגים: ה"אקווריום" בלשכת ראה"מ נראה השבוע כמו עיר נטושה. צחי ברורמן מורחק בגלל חקירות, יונתן אורין בחוץ כבר חודשים, וגם הדובר עומר מנצור הצטרף לרשימת ה"אסורים במגע" עם הבוס. שורה תחתונה: נתניהו הוא כנראה ראש הממשלה הראשון שצריך לבקש אישור מהמשרה כדי לבקש מהיועץ שלו כוס מים. כשהכוורת כולה בסטטוס של "מורחקים", בסוף נשארים רק עם הטלפון המפטר.

ראש הסגל הורחק לאחר ראיונות הבל. צחי ברורמן (משמאל)

לכך שאנשים נשארים במילואים בגלל התמריצים, עד שיש כיום אלפים שהתגייסו בשבעה באוקטובר ומאז משרתים ללא הפסקה. את החשבון אפשר לעשות לבד. חשוב שוב לציין שאין מדובר בלוחמים, להם מגיע שכר גבוה ככל שמתאפשר, אלא בכאלו שאפשר היה לוותר על שירותם הממושך ובכך לחסוך את שכרם הגבוה.

על פי הנתונים: צה"ל שילם במלחמה 70 מיליארד ש"ח לאנשי מילואים, מהם 20 מיליארד כמענקים שונים. חלקם אף שילבו עבודה אזרחית במקביל לשירות. כל התופעות הללו התרחשו בגלוי ולא במחשכים, כחלק משימוש פרוץ של ימי מילואים פיקטיביים.

במשרד האוצר ובצה"ל נערכים דיונים כיצד לבלום את התופעה הפסולה, וחלק מהמקרים אף נחקרים במצ"ח. במקביל, רשות המסים בודקת חשד לסחר בימי מילואים. שורה תחתונה: בפעם הבאה שמילואימניק (לרוב כזה שאינו לוחם) יתפאר בימי המילואים שלו תוך כדי הטפות על "שוויון בנטל", כדאי לברר האם הוא מאותם אנשים שנאבקו להישאר במילואים מסיבות אחרות לגמרי.

הנאים בתור

מהחרדים לדת"לים: קריאת השווה המזויפת ל"שוויון בנטל" מחפשת קורבן חדש

כדי להבין כיצד תופעת ימי המילואים הפיקטיביים צמחה לממדים כאלה, צריך לבחון לא רק את המילואימניקים והמפקדים, אלא את המערכת כולה שבחרה לעצום עיניים. זה כבר לא סיפור על יחידות בודדות, אלא התעלמות רור-חבית של המדינה מההוצאות, הכשלים והמניפולציות, כל עוד הכול עטוף בסיסמה הנוחה: "שוויון בנטל".

מול הציבור החרדי קל לצעוק "השתמטות". זה פופר-לרי וזה מביא מנדטים, כפי שהודה גם נפתלי בנט בסיכוב הקודם שלו (לפני שהתהפך). אבל מול הכשלים של מערכת המילואים, הפוליטיקאים שותקים. חשיפת האמת תיצור מבוכה: כיצד יסבירו שהמדינה שילמה מיליארדים על שירות שלא בוצע? איך יבהירו שהנטל לא התחלק באופן שווה, אלא לפי קשרים ותמריצים פרוצים?

התקשורת מצדה תרמה את חלקה. במשך שנים היא בנתה נרטיב חד-צדדי: החרדי אינו משרת ולכן הוא הבעיה. לפיד שאל "איפה הכסף" והצביע כמובן על החרדים כמי שנהנים מתקציבי עתק. בהתאם לכך הוגשו עתירות קנטר-ניות לבג"צ, כמו זו שהגישה "יש עתיד" השבוע. הקוראים התמימים התרשמו שהחרדים זוללים את הקופה הציבורית וההסתה רק גברה.

במקביל, התקשורת התעלמה (עד התחקיר) מהג'ובניקים שנאבקו להישאר במילואים רק עבור המשכורת הגבוהה, ומהמפקדים שפעלו באמצעות "קופה קטנה" מנופחת. איש לא כתב בפירוש שברבים מהמקרים שירות מילואים אינו "התנדבות" אלא משרה מתוגמלת היטב, עם שכר גבוה, מענקים והטבות מס. חייל מילואים שמשרת מאתיים ימים בשנה, יכול לקבל מאות אלפי שקלים.

כשהבלוף נחשף, התברר שהסיפור גדול בהרבה מפרשה נקודתית: זהו מנגנון שמזין הסתה, מיצר אשליה של "נטל כבד", ומאפשר לפוליטיקאים לרכוב על גל פופוליסטי בלי להתמודד עם העובדות.

ואז מגיע גם הממד הדת"לי. אם בציבור הדת-לאומי יש מי שחושב שהוא חסין מביקורת, כדאי שיקרא היטב את מאמרו של נחום ברנע (שצוטט לעיל). הפרשן הבכיר של "העיתון הנפוץ במדינה", מיצר על מחסור בכוח אדם ומטיל את האחריות לפי הבנתו והשקפתו בין השאר על הבנות הדתיות.

ברנע כותב: "עוד לא שמעתי איש ציבור אחד שפונה

"הדבר המדהים בכל הסיפור הזה", המשיך החבר, "שאותם 'מילואימניקים' לחצאין' הם מראשי המטיפים לחרדים להתגייס". עניתי לו: הנתונים אכן מעניינים, אך זה לא הזמן לחשוף זאת, גם אם מדובר בסוד גלוי. חשיפת הדבר רק תגביר את ההסתה. בסיום השיחה אמרתי לו שממילא יגיע היום והשקר הזה ייחשף מעצמו. מסתבר שהיום הזה הגיע.

זה החל בשבוע שעבר, כאשר עיתונים כלכליים חשפו את הבלוף הגדול של ימי מילואים פיקטיביים לצורך קבלת כספים (נרחיב בהמשך), ונמשך השבוע עם מאמרו של הפרשן נחום ברנע ב"בידיעות", שכתב על כך בגלוי "על השולחן".

לדבריו, במהלך המלחמה, התפתח במערך המילואים סוג של "ישראלולף": לוחמים שנקראו להתייצב אמרו למפקדיהם שאינם יכולים להמשיך בגלל המשפחה שמתפרקת, העסק שנסגר, המעסיק שמפטר ועוד. בלית ברירה, רשמו אותם לשירות "כאילו": שבוע כן, שבוע לא, בעוד שהשכר הועבר עבור כל התקופה, כאילו שירתו רצוף. החוק מחייב לשלם על פי צו 8, ולכן המדינה שילמה הון עתק על שירות שלא בוצע.

הסידור הזה עלה למדינה הרבה מאד כסף, וברנע מדגיש שאפילו אם באמת מגיע להם, הרי שזה נעשה באופן מושחת, ו"שחיתות היא מחלה מדבקת".

העיתונים הכלכליים היו מפורטים הרבה יותר: הם פירטו את השיטה הסיבובית של הוצאת צווי מילואים פיקטיביים והשלכותיהם - בקטע הבא.

תמריצים ממריצים

ממדים למענקים: כך הפכו ימי המילואים הפיקטיביים לקופה קטנה ומנגנון תשלום פרוץ

ה'דה-מרקר', שהתייחס לתופעת הזימונים הפיקטיביים, פירט את השיטה: מפקדים הוציאו צווי מילואים פיקטיביים לתקופה ארוכה לאנשי מילואים בעלי שכר גבוה, ופטר אותם מהתייצבות בפועל. בתמורה אותם משרתים העבירו את תגמולי המילואים לקופה הקטנה של היחידה. כך גויסו מאות אלפי שקלים שהושקעו בערבי גודד, תשורות למשרתים ועוד.

חשוב להדגיש: למפקדי החטיבות קיים תקציב רשמי לקופה קטנה בסכום של 200 אלף שקלים בשנה. אלא שה-סכום הזה לא סיפק אותם. כדי להעשיר את הקופה, נעשה שימוש נרחב בזימונים פיקטיביים, תוך קבלת הכסף חזרה מה"משרת", שלא שירת בפועל.

ההסדר הזה היה נוח לשני הצדדים: המילואימניק (שאינו לוחם) נהנה ממענקים בדמות נקודות זיכוי במס, מענקי מפקדים ועוד. במקביל, היחידה נהנתה מהכספים שהעביר ללא עבודה וללא שירות בפועל.

התוצאה: שימוש מוגזם בצווי 8 גם כשלא היה צורך אמיתי. באופן זה הפכו ימי המילואים ל"פנקס צ'קים" פתוח בידי מאות מפקדים ללא בקרה וללא מגבלות. ההערכה במשרדי הממשלה היא, שניתן היה לחסוך 7-10 מיליארד שקלים בהתנהלות מבוקרת יותר של זימון ימי מילואים.

כמו כן חשף העיתון (את מה שסיפר החבר לעיל): רבים "נלחמו" להישאר במילואים, אף שלא היה בהם צורך. לא מדובר בלוחמים אלא בתומכי לחימה וג'ובניקים שגילו, שהתגמול הצבאי גבוה בהרבה משכרם האזרחי.

המספרים מספרים הכל: עלות ממוצעת של יום מילואים היא 1000 שקלים (הסכום המינימלי 321, הסכום המקסימלי 1690). לפיכך ההכנסה החודשית של המילואימניק הממוצע היא 30 אלף שקלים לפני המענקים. כל זה מביא